

MARIA STEFANIA GRZEGORZEWSKA

polska pedagoga, psycholożka, profesor, twórczyni pedagogiki specjalnej w Polsce. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej ogłosił rok 2022 Rokiem Marii Grzegorzewskiej – w setną rocznicę utworzenia Akademii Pedagogiki Specjalnej w Warszawie i w uznaniu wybitnych zasług założycielki, dyrektorki i patronki APS.

- **WOŁUCZA / 18 KWIETNIA 1887 r.**
Maria Grzegorzewska urodziła się w Wołuczy koło Rawy Mazowieckiej jako córka Adolfa Błażeja i Felicji, z domu Bogdanowicz. Rodzice Marii Grzegorzewskiej dzierżawili majątek. Miała pięcioro rodzeństwa.
- **1900–1907**
Dwunastoletnia Maria wyjechała kształcić się do Warszawy. Rozpoczęła naukę w prywatnej pensji Jadwigi Kotwickiej w Warszawie, następnie uczęszczała do szkoły prywatnej pod okiem Pauliny Hawelke.
- **1907–1908**
Brała udział w kursie przygotowawczym do studiów uniwersyteckich na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym.
- **1908**
Zdobyła kwalifikacje nauczycielki domowej. W tym czasie podjęła działalność oświatową w środowiskach robotniczych Warszawy, gdzie zetknęła się z Heleną Radlińską, Stefanią Sempołowską, Janem Falskim, Januszem Korczakiem i wieloma innymi pedagogami, z którymi nawiązała podtrzymywaną przez lata współpracę.
- **1909–1911**
Rozpoczęła studia na Wydziale Przyrodniczym Uniwersytetu Jagiellońskiego, które przerwała z powodu choroby.
- **1913–1919**
Kształciła się w Brukseli i Paryżu – w 1916 r. uzyskała doktorat z zakresu estetyki. Pozostawała w bliskim kontakcie z Józefą Joteyko, wybitną pedagoga i psycholożką. Interesowała się problemami ludzi z niepełnosprawnościami.
- **1919**
Odzyskanie przez Polskę niepodległości skłoniło Marię do powrotu do ojczyzny. Przyjechała do Warszawy i podjęła pracę w Ministerstwie Wyznań i Oświecenia Publicznego, gdzie zajmowała się szkolnictwem specjalnym.
- **1922**
Zajęła się organizacją Państwowego Instytutu Pedagogiki Specjalnej w Warszawie. Powierzono jej kierownictwo Instytutu – funkcję tę pełniła do 1967 r. (z przerwą w latach okupacji).
- **1939–1945**
Prowadziła tajną działalność oświatową i konspiracyjną. Pracowała jako sanitariuszka w szpitalach wojskowych i uczyła w szkole specjalnej. Uczestniczyła w powstaniu warszawskim oraz akcjach ratowania Żydów.
- **1945–1967**
Przystąpiła do odbudowy Państwowego Instytutu Pedagogiki Specjalnej (obecnie Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie). Ponownie została kierowniczką Instytutu.
- **1958–1960**
Kierowała pierwszą w Polsce Katedrą Pedagogiki Specjalnej utworzoną na Uniwersytecie Warszawskim.
- **WARSZAWA / 7 MAJA 1967 r.**
Zmarła na atak serca. Pochowana została w Alei Zasłużonych (rząd 1, miejsce 82) Cmentarza Powązkowskiego w Warszawie.

MARIA GRZEGORZEWSKA

NAPISZ, JAK ROZUMIESZ TEN CYTAT.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Maria Grzegorzewska przez całe życie ogromnie ceniła przyjaźń. Często o niej mówiła i pisała:

6 PRZYJAŹŃ DAJE MOC DO WSPÓLNEGO PRZEZWYCIĘŻANIA TRUDNOŚCI, POMAGA DŹWIGAĆ ODPOWIEDZIALNOŚĆ, NIE DAJE ZAPOMINAĆ, ŻE TRZEBA SZUKAĆ TEGO, CO NAJWAŻNIEJSZE.

CZYM DLA CIEBIE JEST PRZYJAŹŃ?

.....

.....

.....

.....

Maria lubiła otaczać się pięknem i sztuką, w jej mieszkaniu i gabinecie swoje miejsce miały liczne obrazy, reprodukcje dzieł sztuki, fotografie i książki. Kochała poezję. Organizowała wieczory poetyckie nawet podczas okupacji. Interesowała się teatrem. Nie opuszczała żadnego ciekawszego przedstawienia, nie tylko w Warszawie – często wyjeżdżała na spektakle do Łodzi i Krakowa. Uważała, że dzięki uczestniczeniu w kulturze stajemy się lepszymi ludźmi.

CZYM DLA CIEBIE SĄ PIĘKNO I SZTUKA? UWAŻASZ, ŻE SĄ WAŻNE? JEŚLI TAK, TO DLACZEGO?

.....

.....

.....

.....

Projekt „O godności człowieka. Maria Grzegorzewska 2022” dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków Miasta Sopotu

